

Accepted Manuscript

Accepted Manuscript (Uncorrected Proof)

Title: Investigating the role of controversy management on ethical atmosphere in handball

Authors: M. Najd Samiee¹, A. mohammad Safania*², S. S. Naghshbandi³, A. Farahani⁴, R. Nikbakhsh⁵

1. Doctoral student of sports management, Islamic Azad University - Research Sciences Unit
2. Professor, PhD in Sports Management, Islamic Azad University - Research Sciences Unit
3. Assistant Professor, PhD in Sports Management, Islamic Azad University - Research Sciences Unit
4. Professor, PhD in Sports Management, Payam Noor University, Tehran
5. Associate Professor, PhD in Sports Management, Islamic Azad University - South Tehran Branch

*Corresponding: Ali mohammad Safania ' Professor, PhD in Sports Management, Islamic Azad University - Research Sciences Unit

a.m.safania@gmail.com

To appear in: Sport Psychology Studies

Receive Date: 22 June 2021

Revise Date: 27 September 2021

Accept Date: 09 October 2021

First Publish Date: 10 October 2021

This is a “Just Accepted” manuscript, which has been examined by the peer-review process and has been accepted for publication. A “Just Accepted” manuscript is published online shortly after its acceptance, which is prior to technical editing and formatting and author proofing. Journal of Sport Psychology Studies provides “Just Accepted” as an optional service which allows authors to make their results available to the research community as soon as possible after acceptance. After a manuscript has been technically edited and formatted, it will be removed from the “Just Accepted” Website and published as a published article. Please note that technical editing may introduce minor changes to the manuscript text and/or graphics which may affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

Please cite this article as:

Najd Samiee, M., Safania, A. M., Naghshbandi, S. S., Farahani, A., Nikbakhsh, R. Investigating the role of controversy management on ethical atmosphere in handball. Sport Psychology Studies, 2022; (); -. doi: 10.22089/spsyj.2021.10719.2195

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

عنوان: بررسی نقش مدیریت جنجال بر جو اخلاقی در ورزش هندبال

نویسندگان: خانم متین نجد سمیعی^۱، علی محمد صفانیا^{۲*}، سید صلاح الدین نقشبندی^۳، ابوالفضل فراهانی^۴، رضا نیک بخش^۵

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات
۲. استاد، دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات
۳. استادیار، دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات
۴. استاد، دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور تهران
۵. دانشیار، دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران جنوب

*نویسنده مسئول: حیدر صادقی، دکتری/بیومکانیک ورزشی و توانبخشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.
ایمیل: a.m.safania@gmail.com

نشریه: مطالعات روان‌شناسی ورزشی

تاریخ دریافت: ۰۱ تیر ۱۴۰۰

تاریخ بازنگری: ۰۵ مهر ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: ۱۷ مهر ۱۴۰۰

تاریخ اولین انتشار: ۱۸ مهر ۱۴۰۰

این نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» مقاله است که پس از طی فرآیند داوری، برای چاپ، قابل پذیرش تشخیص داده شده است. این نسخه در مدت کوتاهی پس از اعلام پذیرش به صورت آنلاین و قبل از فرآیند ویراستاری منتشر می‌شود. نشریه مطالعات روان‌شناسی ورزشی گزینه «پذیرفته شده پیش از انتشار» را به عنوان خدمتی به نویسندگان ارائه می‌دهد تا نتایج آنها در سریع‌ترین زمان ممکن پس از پذیرش برای جامعه علمی در دسترس باشد. پس از آنکه مقاله‌ای فرآیند آماده سازی و انتشار نهایی را طی می‌کند، از نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» خارج و در یک شماره مشخص در وبسایت نشریه منتشر می‌شود. شایان ذکر است صفحه آرای و ویراستاری فنی باعث ایجاد تغییرات صوری در متن مقاله می‌شود که ممکن است بر محتوای آن تاثیر بگذارد و این امر از حیطة مسئولیت دفتر نشریه خارج است.

لطفا این گونه استناد شود:

Najd Samiee, M., Safania, A. M., Naghshbandi, S. S., Farahani, A., Nikbakhsh, R. Investigating the role of controversy management on ethical atmosphere in handball. Sport Psychology Studies, 2022; (); -. doi: 10.22089/spsyj.2021.10719.2195

Abstract

The present study was designed and conducted to investigate the role of controversy management on the ethical atmosphere in handball. The research method was mixed-qualitative-quantitative and the data collection tools included interviews and questionnaires. The statistical population in the qualitative section includes all professors and experts in the field of sports management and in the quantitative section includes handball's coaches, players and referees. The sampling in the qualitative section was purposeful, in which 15 people were selected as snowballs until theoretical saturation and in the quantitative section sample consisted of 380 active players, coaches and referees in the first level of handball. Through Friedman test, inter-category prioritization was performed. The factors affecting controversy management included socio-political factors, education and awareness, economic-welfare, managerial, individual, zoning, negative embezzlement, handball characteristics, and media role, respectively. The results showed that controversy management and its components play an important role in the ethical atmosphere of handball coaches, players and referees. Therefore, paying attention to controversy management can provide a basis for improving the moral climate.

Keywords: Controversy Management, Ethical atmosphere, Handball

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش مدیریت جنجال بر جو اخلاقی در ورزش هندبال طراحی و اجرا گردید. روش پژوهش از نوع آمیخته به صورت کیفی - کمی و ابزار گردآوری اطلاعات شامل مصاحبه و پرسشنامه بود. جامعه آماری در بخش کیفی شامل کلیه اساتید و کارشناسان صاحب‌نظر در زمینه مدیریت ورزشی و در بخش کمی، مربیان، بازیکنان و داوران هندبال می‌باشند. نمونه‌گیری در بخش کیفی، هدفمند و به صورت گلوله برفی تا اشباع نظری ۱۵ نفر انتخاب شدند و در بخش کمی، ۳۸۰ نفر از بازیکنان، مربیان و داوران سطح اول هندبال کشور انتخاب شدند. از طریق آزمون فریدمن اولویت‌بندی بین مقوله‌ها انجام شد که عوامل مؤثر بر مدیریت جنجال به ترتیب شامل عوامل سیاسی-اجتماعی، آموزش و آگاهی، اقتصادی-رفاهی، مدیریتی، فردی، منطقه‌بندی، جوسازی منفی، ویژگی‌های هندبال، و نقش رسانه بود. نتایج نشان داد، مدیریت جنجال و مؤلفه‌های آن نقش بسزایی در جو اخلاقی مربیان، بازیکنان و داوران هندبال دارد. بنابراین توجه به مدیریت جنجال می‌تواند زمینه جهت بهبود جو اخلاقی را فراهم نماید.

کلید واژه‌ها: مدیریت جنجال، جو اخلاقی، هندبال

حوزه های اجتماعی و فردی توجه ویژه داشت. شکل گیری جنجال می تواند برخی استانداردها و شاخص های اجتماعی را تحت شعاع قرار دهد. دوکانه ای و عبدالهی (۲۰۱۳) مشخص نمودند که جنجال باعث بروز بحران های اجتماعی می گردد. پدیده جنجال از منظر روانشناختی و می تواند آسیب های را متوجه بدنه ورزش نماید و ضمن بروز مشکلات روانشناختی؛ سبب ایجاد خدشه بر جایگاه ورزش نیز گردد (فلود و دیسوی، ۲۰۰۷). عملکرد ورزشی ورزشکاران نیز تحت تاثیر جنجال می تواند قرار گیرد و آشوب های فکری و رفتاری را در میان آنان ایجاد نماید (آبرامز، ۲۰۱۰). میلر و همکاران (۲۰۱۴) مشخص نمودند که مشکلات مربوط به جنجال می تواند در بروز رفتارهای پرخاشگرانه در میان ورزشکاران نیز تاثیرگذار باشد. آسیب های ناشی از پدیده جنجال نشان می دهد که کنترل آن می تواند فواید روانشناختی، رفتاری و محیطی را ایجاد کند و در بهبود جنبه های فردی و گروهی تاثیر بسزایی را داشته باشد. مشکلات اخلاقی ایجاد شده در حوزه های مختلف از جمله ورزش سبب گردیده است تا آثار روانی و اجتماعی منفی بر جای گذارد (محمدزاده، نجف زاده، برقی مقدم و جنانی، ۲۰۲۱). رید، ماسی و ویتلی (۲۰۱۶) نیز مشخص نمودند که جنجال های شکل گرفته شده در ورزش، می تواند عملکرد ورزشکاران را تحت شعاع قرار دهد. شائو (۲۰۱۹) در جهت ذکر اهمیت جنجال مشخص نمود که مدیریت جنجال می تواند سبب ارتقا عملکرد ورزشکاران گردد. با این توجه می توان چنین اعلام داشت که کنترل و مدیریت جنجال به عنوان یک مساله مهم و اساسی در حوزه های مختلفی از جمله ورزش مورد توجه جدی قرار گیرد (فرمونت، ۲۰۱۹).

در جهت ایجاد جو اخلاقی می بایستی برخی رفتارهای منفی از جمله پرخاشگری و خشونت را تا حد امکان کاهش داد (اوهرلت و همکاران، ۲۰۲). پدیده خشونت و پرخاشگری در اشکال مختلف در ورزش نیز کاملا مشهود می باشد و باعث بروز مشکلاتی برای حوزه های عملکردی ورزش شده است (گسلر، ۲۰۲۱). شکل گیری خشونت و پرخاشگری باعث ایجاد برخی مسائل از جمله جنجال

توجه به ارزش ها و هنجارهای اجتماعی به عنوان یک اصل در جوامع می بایستی همواره مورد توجه قرار گیرد (کوالی و سیمون، ۲۰۲۰). تلاش جهت شناسایی ارزش ها، معرفی آن به افراد و گروه ها و در نتیجه پیاده سازی آن همواره مورد توجه بوده است. توجه به ارزش های اجتماعی یکی از مسائل مهم در حوزه اخلاق مشخص می باشد. اخلاق به عنوان یکی از حوزه های مهم در جوامع امروزی مورد توجه قرار گرفته است و از جمله ضروریات کلیدی مشخص می باشد (کارکازیس و فیشمن، ۲۰۱۷). اخلاق بازگو کننده نگرش ها، رفتارها و همچنین طرز تلقی ها متناسب با شرایط ارزشی و هنجاری جوامع می باشد. توجه به اخلاق می تواند در ایجاد یک جو استاندارد و ارزشی در جوامع نقش مهمی را ایفا می کند (کورهونن، ۲۰۲۱). رشد اخلاقی در روانشناسی یکی از مسائل کلیدی می باشد که به مفهوم یک سلسله ارزشها و باورهای درونی اطلاق و به عنوان یکی از عوامل کنترل کننده رفتار محسوب می شود، طوری که فرد از یک قضاوت ساده نسبت به درست و نادرست فراتر می رود و به مقام تشخیص و به کار بستن اصول، تکالیف و قوانین اخلاقی می رسد (فرهادی، ۱۳۹۳). جو اخلاقی اشاره به ایجاد یک محیط مطلوب دارد که در آن به شاخص ها و استانداردهای اخلاقی توجه جدی می شود و جنبه های اخلاقی به صورت مناسب مشخص و اجرایی می گردد (فورنیر و همکاران، ۲۰۲۱).

در تئوری های مختلفی به پدیده جنجال، پرخاشگری و خشونت پرداخته شده است. نظریه لورنز اشاره دارد که غریزه انسانی باعث بروز رفتارهای جنجالی می گردد (لورنز، ۲۰۰۵). از طرفی طرفداران تئوری یادگیری اجتماعی آلبرت بندورا اشاره دارند که رفتارهای جنجالی حاصل انگیزه های بیرونی می باشد که به واسطه تایید باعث بروز این رفتارها شده اند (اوهرلت و همکاران، ۲۰۲۰). جایمی و همکاران (۲۰۱۸) مشخص نمودند که شکل گیری جنجال باعث بروز آسیب های جدی شده است که با توجه به اهمیت این آسیب ها می بایستی به کارکردهای منفی جنجال در

تشابه ورزش هندبال با اتفاق های روزمره در جامعه دارند. توقع خانواده ها از حضور فرزندان در یک ورزش اجتماعی از جمله هندبال، صرفاً بازی و تفریح و رسیدن به سطح قهرمانی نیست، بلکه ورزش اجتماعی قرار است هر فردی را به آن درجه از تشخیص برساند که بتواند خود را از دغدغه های روزمره برهاند و بهترین تصمیمات را در چارچوب قوانین بگیرد (شائو، ۲۰۱۹). ورزشکاران اگر به خاطر زیاده‌خواهی یا از روی تعمد یا حسادت یا هر عامل دیگری، دست به هر حرکتی در جهت رسیدن به منافع شخصی بزنند، با روح ورزش و اخلاق ورزشی منافات دارد. با توجه مطالبی که ذکر شد، از دریچه این مطالعه سعی بر آن است به شناخت آسیب‌هایی نشأت گرفته از رفتار انسانی در ورزش کشور که به جنجال و در نتیجه حصول نتیجه فردی می‌انجامد، پرداخته شود. بهبود جو اخلاقی به خصوص در ورزش های پربرخورد از جمله ورزش هندبال می‌تواند در جهت کاهش تنش های در این رشته ورزشی کمک نماید. بنابراین شناسایی متغیرهایی که سبب بهبود جو اخلاقی می‌شود؛ می‌تواند زمینه جهت کاهش تنش ها در این رشته ورزشی را فراهم نماید. بدون شک تلاش جهت بهبود جو اخلاقی می‌تواند شرایطی جهت توجه به اخلاق مداری در رشته هندبال را فراهم نماید و باعث گردد تا برخوردهای موجود در این رشته ورزشی در حد برخوردهای ناشی از ماهیت خود ورزش هندبال باقی بماند و به تنش ها و درگیری های فیزیکی خارج از عرف این رشته ورزشی منجر نگردد. با توجه به رقابتی بودن و بالا بودن سطح درگیری ها در رشته هندبال؛ انجام پژوهش حاضر می‌تواند راهکارهایی در مسیر بهبود جو اخلاقی در این رشته ورزشی را ایجاد نماید. خلا تحقیقاتی در جهت توسعه جو اخلاقی در ورزش هندبال سبب گردیده است تا امروزه رویه های منظمی در جهت بهبود این متغیر در ورزش شکل نگیرد.

بهبود جو اخلاقی در ورزش می‌تواند؛ مسیر توسعه ورزش هندبال را هموار نماید. توجه به متغیرهای تاثیرگذار بر جو اخلاقی به عنوان یک مساله مهم می‌تواند شرایطی جهت بهبود و گسترش عملکرد ورزشکاران هندبال را فراهم نماید. از طرفی انجام پژوهش

می‌گردد. جنجال به عنوان یک پدیده کاملاً محسوس در ورزش همواره وجود داشته است و آسیب های جدی را برای ورزش ایجاد کرده است (پارنت و فورتیر، ۲۰۱۸). جنجال احساس و رفتاری پرخاشگرانه و خشونت آمیز در تضاد با یک فرد، گروه و یا موقعیت می‌باشد که می‌تواند به صورت فردی و یا گروهی شکل گیرد (پرویزرام و واژبخت، ۱۳۹۷). جنجال در ورزش باعث ایجاد شرایط نامطلوب روانشناختی شده است و عملکردهای ارکان مختلف ورزش را به شدت تحت شعاع قرار داده است (پارنت و همکاران، ۲۰۱۹).

رفتارهای جنجالی در ورزش ضمن آسیب بر ماهیت ورزش؛ می‌تواند حواشی در این خصوص ایجاد نماید. با توجه به اینکه عملکرد ورزشکاران در رویدادهای ورزشی تحت تاثیر مسائل فردی و محیطی قرار دارد، جنجال می‌تواند با تاثیرگذاری بر جنبه های محیطی باعث می‌شود تا جنبه های عملکردی ورزشکاران را به شدت تحت شعاع قرار دهد. به عنوان مثال جنجال های شکل گرفته شده از سوی تماشاگران در یک مسابقه ورزشی می‌تواند باعث تنش در میدان مسابقه نیز گردد و شرایط ذهنی ورزشکاران را به صورت کلی تحت تاثیر قرار دهد (پارنت و فورتیر، ۲۰۱۸). با این توضیح؛ مدیریت جنجال در محیط های ورزشی به عنوان یک مساله مهم در مسیر ارتقا و گسترش عملکرد ورزشکاران مدنظر قرار گیرد. رفتارهایی خلاف روحیه جوانمردی و اخلاق، در محیط ورزش ابعاد گسترده‌تری دارد چرا که علاوه بر کارمندان یک سازمان ورزشی، مدیران سطوح مختلف سازمانی، ورزشکاران، مربیان، داوران و حتی تماشاگران و .. را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد و این بدین معناست که بسیاری از الگوهای رفتاری در تعامل با حوزه ورزش هستند و رفتارهای آنها می‌تواند تاثیر به مراتب بیشتری از سایر ارگان ها در سطح جامعه داشته باشد (گسلر، ۲۰۲۱). در این میان ورزش‌های گروهی از جمله هندبال که نمادی از جامعه هستند، زد و خوردهای تعمدی یا بی‌غرض، فراز و نشیب های متعدد، تصمیم‌گیری‌های در اوج خستگی و فشار، تلاش برای برد، شکست در لحظه آخر و .. همگی نشان از

ملی و لیگ برتری و همچنین، داوران و مربیان سطح بین‌المللی، ملی و لیگ برتری به پرسش‌نامه‌ها پاسخ دادند. در بخش ارزیابی و اعتبارسنجی پرسش‌نامه، ۲۵۳ نفر از افراد متخصص و با سابقه ورزش که شناخت کافی در رشته هندبال را داشتند انتخاب شدند.

در این پژوهش ابتدا برای جمع‌آوری اطلاعات اولیه، از روش مطالعه اسنادی استفاده شده است. در گام بعدی برای رسیدن به مدل مورد نظر، از روش مصاحبه‌های ساختارمند و نیمه‌ساختارمند استفاده شده است. از یافته‌های حاصل پرسش‌نامه‌ای تحت عنوان مدیریت جنجال در ورزش (اختصاصی هندبال) توسط محقق ساخته شده است. که در بخش یافته‌های پژوهش مفصلاً شرح داده خواهد شد. همچنین برای گام بعدی از پرسش‌نامه استاندارد ویکتور و کولن برای محاسبه جو اخلاقی استفاده شد. این پرسش‌نامه شامل ۲۶ گویه است که طبق تقسیم‌بندی لیکرت از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم قابل پاسخویی است. در این دسته‌بندی سؤالات از ۱-۵ مراقبت و توجه، ۶-۹ قوانین و مقررات، ۱۰-۱۳ ضوابط، ۱۴-۱۹ ابزاری، ۲۰-۲۲ کارایی‌مداری و ۲۳-۲۶ استقلال است.

روایی صوری این پرسش‌نامه با استفاده از نظر خبرگان متخصص و روایی سازه آن با استفاده از تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین پایایی این پرسش‌نامه به واسطه بررسی آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت و میزان پایایی آن ۰/۸۸ مشخص شد. به منظور تجزیه داده‌های پژوهش حاضر از روش آماری معادلات ساختاری استفاده شد. تمامی روند تحلیل داده‌های کمی پژوهش در نرم افزارهای اس.پی.اس. اس. نسخه ۲۰ و پی.ال.اس نسخه دو انجام گرفت.

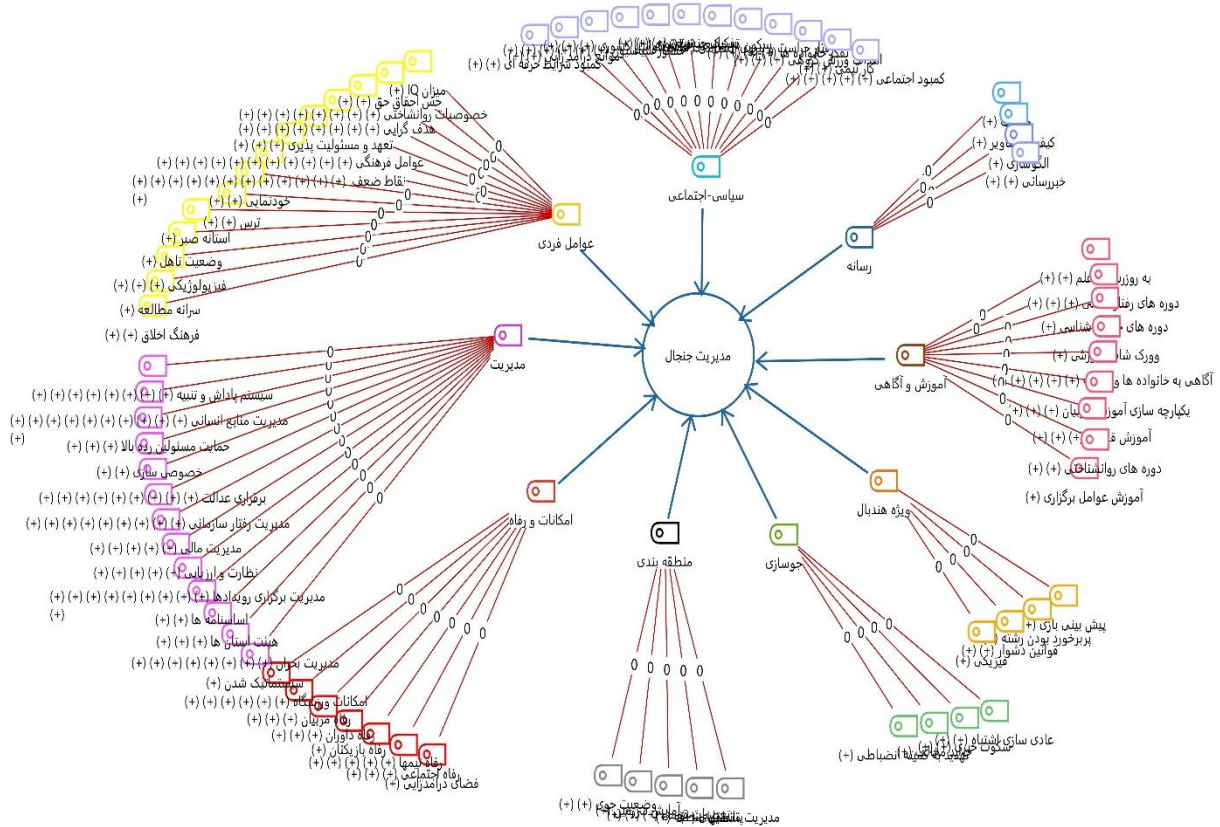
یافته‌های پژوهش

حاضر می‌تواند شرایطی جهت بهبود شواهد در مسیر توسعه جو اخلاقی در ورزش هندبال را ایجاد نماید. نبود مطالعات جامع و اختصاصی در ورزش هندبال باعث شده است تا پژوهش حاضر از معدود پژوهش‌هایی در ورزش کشور باشد که سعی در بهبود جو اخلاقی در ورزش هندبال داشته باشد. این مساله باعث شده است تا این تحقیق با هدف بررسی نقش مدیریت جنجال بر جو اخلاقی در ورزش هندبال سعی در پاسخ به این سوال دارد که آیا مدیریت جنجال بر جو اخلاقی در ورزش هندبال تاثیر دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع هدف؛ کاربردی می‌باشد. این پژوهش از جمله پژوهش‌های آمیخته بود که به صورت کیفی و کمی انجام شد. روش گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر به صورت میدانی بود. جامعه آماری در بخش کیفی، کلیه مدیران، ناظران، پیشکسوتان، مدرسان، مربیان، بازیکنان و داوران حاضر در هندبال بانوان و آقایان و آشنا با مباحث هندبال بودند و جامعه آماری را در بخش کمی تمامی مربیان، بازیکنان، داوران لیگ برتر و سطوح ملی و بین‌المللی تشکیل دادند. در بخش اول (بخش کیفی) روش نمونه‌گیری غیر احتمالی هدفمند مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به اینکه محقق نیاز دارد تا اطلاعاتی را برای تهیه مدل، از طریق افراد خاصی به دست آورد، لذا تعداد ۱۵ نفر از افراد با دانش، اساتید و نخبگان هندبال کشور که در حوزه مدیریتی دارای سابقه بودند و یا افرادی با تحصیلات دکتری که شناخت کافی از جامعه هندبال دارند. در بخش دوم (بخش کمی) نمونه آماری را مربیان، داوران و بازیکنان نخبه هندبال تشکیل دادند که با توجه به هدف پژوهش، نمونه‌گیری تصادفی مورد استفاده قرار گرفت و تعداد ۳۶۰ نفر از بازیکنان

به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت جنجال از روش کیفی استفاده شد. شکل ۱ مدل کیفی استخراج شده از مصاحبه‌های پژوهش را نشان می‌دهد.

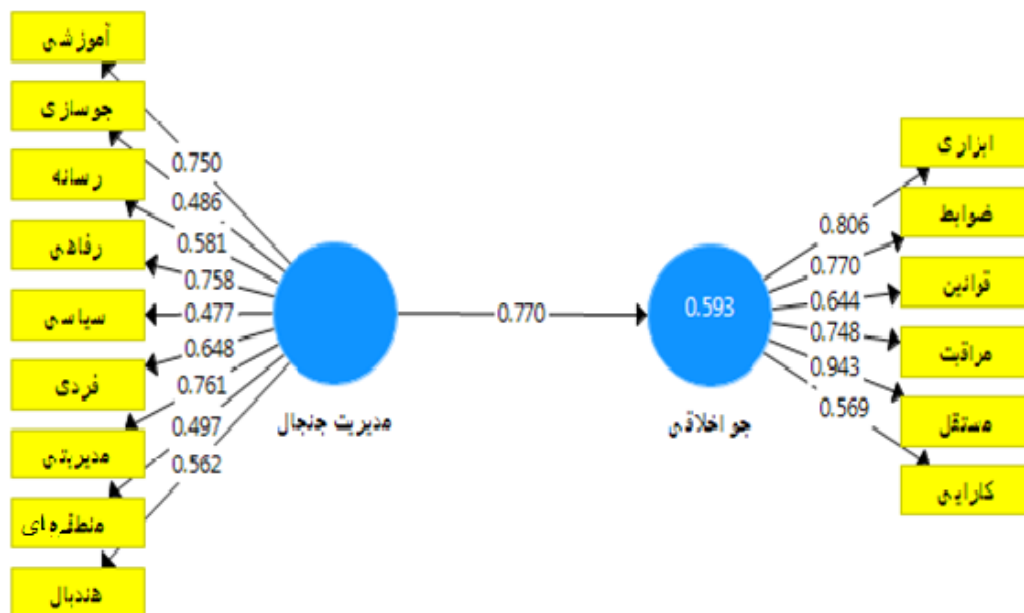

شکل ۱. مدل شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت جنجال

Figure 1. Model for identifying factors affecting controversy management

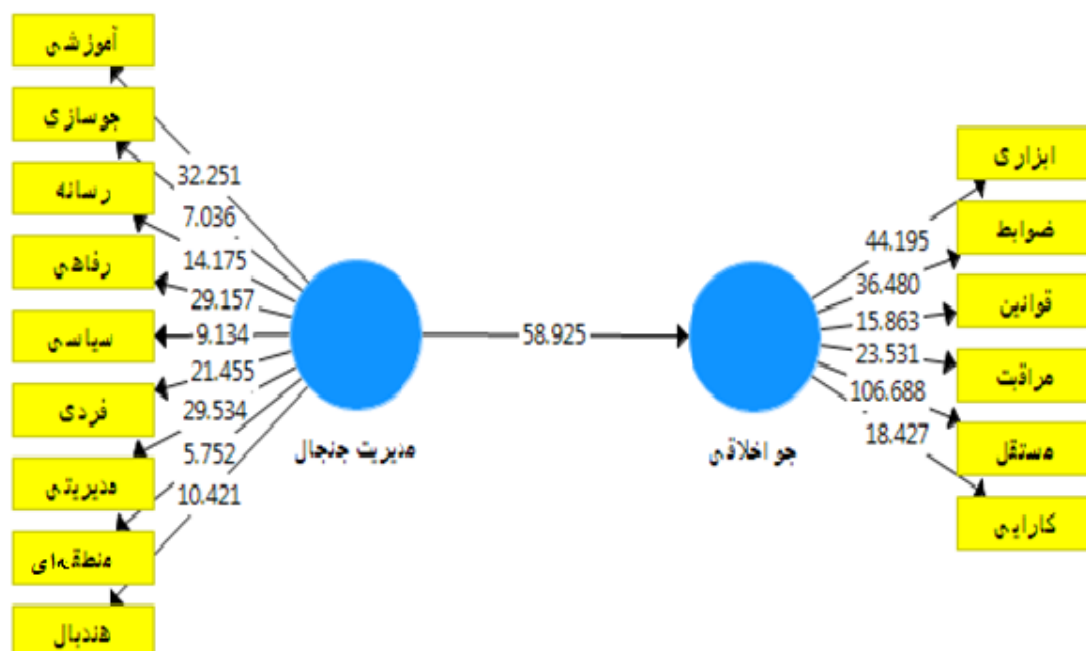
شاخص‌ها مشخص گردید که داده‌های پژوهش حاضر از توزیع غیرطبیعی برخوردار بودند. از این رو جهت انجام روش معادلات ساختاری از نرم‌افزارهای واریانس محور استفاده گردید. شکل ۲ و ۳ مدل پژوهش در حالت استاندارد و معناداری را به نمایش گذاشته است.

همان‌طور که مشخص گردید، مدیریت جنجال دارای ۹ بُعد سیاسی اجتماعی، رسانه، آموزش و آگاهی، ویژه هندبال، جوسازی، منطقه‌بندی، امکانات و رفاه، مدیریت و عوامل فردی می‌باشد. جهت شناسایی توزیع داده‌های پژوهش حاضر از محاسبه کشیدگی و چولگی استفاده شد. با توجه به نتایج این

شکل ۲. نمایه رابطه علی متغیرها در حالت استاندارد

Figure 2. Figure 2. Index of the causal relationship of variables in standard mode

شکل ۳. نمایه رابطه علی متغیرها درحالت معناداری

Figure 3. Index of the causal relationship of variables in a significant state

در جدول ۱ خلاصه مدل پژوهش ارائه است.

جدول ۱. خلاصه مدل پژوهش

Table 1. Summary of the research model

سطح معناداری	تی	تاثیر	روابط
P	T	Effect	Relationship
۰/۰۰۱	۵۸/۹۲۵	۰/۷۷۰	مدیریت جنجال بر جو اخلاقی
0.001	58.925	0.770	Controversy management on the ethical atmosphere

۵۸/۹۲۵ بود، می‌توان اعلام داشت که مدیریت جنجال بر جو اخلاقی تأثیری معناداری داشته است.

مطابق با نتایج مدل پژوهش مشخص شد مدیریت جنجال بر جو اخلاقی تأثیری به میزان ۰/۷۷۰ دارد. با توجه به میزان تی که

جدول ۲. شاخص‌های برازش

Table 2. Fit indexes

وضعیت	معیار	جو اخلاقی	مدیریت جنجال	
Status	Criterion	ethical atmosphere	Controversy management	
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۸۵	۰/۸۰	آلفای کرونباخ
Optimal	0.7>	0.85	0.80	Cronbach's alpha
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۸۹	۰/۸۵	پایایی ترکیبی
Optimal	0.7>	0.89	0.85	Combined reliability
مطلوب	بالاتر از ۰/۴	۰/۵۷	۰/۴۰	میانگین واریانس استخراجی
Optimal	0.4>	0.57	0.40	Average variance extracted (AVE)
مطلوب	۰/۱۹=ضعیف	۰/۵۹	-	ضریب تعیین
Optimal	۰/۳۳=متوسط ۰/۶۷=قوی	0.59	-	Coefficient of determination
مطلوب	۰/۱۰=ضعیف	۰/۵۷	-	جی.ا.اف
Optimal	۰/۲۵=متوسط ۰/۳۶=قوی	0.57	-	GOF

و غیررسمی افراد از فرآیندها، فعالیت‌ها و سیاست‌های محیطی را شامل می‌شود و نگرش‌ها و رفتارهای آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد (یاربیلی و همکاران، ۱۳۹۸). ایجاد جو اخلاقی به عنوان یکی از ضروریات محیط‌های ورزشی مشخص می‌باشد و می‌تواند فواید بیشماری را به ارمغان آورد (اسپنسرکوالیری، کینگسلی و گوتوالس، ۲۰۱۷). بهبود جو اخلاقی در ورزش و به خصوص ورزش هندبال می‌تواند ظرفیت‌های مطلوبی در مسیر ارتقا ورزش هندبال داشته باشد و به رشد و ارتقا کیفی و کمی این ورزش در سطح جامعه منجر گردد (استورنس و رولاند،

با توجه به نتایج مربوط به شاخص برازش مدل، مشخص گردید که مدل پژوهش در تمامی شاخص‌ها از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

جو اخلاقی به عنوان یکی از مسائل مهم در جوامع امروزی مورد توجه می‌باشد. اخلاق سازه‌های روان‌شناختی است و براساس مجموع ادراکات فردی قرار می‌گیرد. جو اخلاقی ادراکات رسمی

بدون شک کنترل جنجال و کاهش آن می‌تواند نقش مهمی در کاهش حواشی در ورزش باشد. اگرچه نبود جنجال نیز خود می‌تواند در کاهش انگیزه‌های ورزشکاران تاثیرگذار باشد (گسلر، ۲۰۲۱) اما عدم کنترل آن آسیب‌های جدی بر مسائل اخلاقی در ورزش دارد. بسیاری صاحب‌نظران از جمله استورنس و رولاند (۲۰۰۴) و همچنین سینق، سینق و شارما (۲۰۲۱) بر این باورند که به دلیل پربخورد بودن رشته‌های هندبال، جنجال در آن رخ می‌دهد. داوری هندبال و اجرای کامل قوانین آن از جمله سخت‌ترین قوانین در بین رشته‌های ورزشی است. فیزیکی بودن بازی هندبال، اغلب جنجالی بودن خصوصیت اخلاقی بازیکنان هندبال در زمین بازی، جنجالی بودن مربیان هندبال، غیرقابل پیش‌بینی بودن اتفاقات، لحظه‌ای بودن تصمیمات تأثیرگذار داوران، غیرقابل پیش‌بینی بودن نتایج، فیزیک قوی بازیکنان هندبال، برخورد‌های پی‌درپی غیرعمد در بازی، برخورد‌های عمدی دور از چشمان داور همگی عواملی هستند که به گفته مصاحبه‌شوندگان، به ذات رشته ورزشی برمی‌گردد و باعث بروز جنجال می‌شود. نتایج پژوهش حاضر با پژوهش اندام و سلیمی (۲۰۱۷) که عوامل محیطی، فرهنگی، روانی و امنیتی را در بروز ناهنجاری‌های رفتاری مؤثر می‌دانند، همسو است. در ارتباط با نتایج به دست آمده در ارتباط با ذات رشته هندبال که به گفته کارشناسان یکی از دلایل بروز جنجال است، پژوهش‌های ناهمسوی از جمله سینق و همکاران (۲۰۲۱) بسیاری وجود دارد، که معتقد است منش اخلاقی و رفتارهای جوان‌مردانه در رشته‌های گروهی از رشته‌های انفرادی بیشتر است. از جمله پژوهش‌های دوکانه‌ای و همکاران، (۲۰۱۳) با نتایج این مطالعه همسو است.

کاهش سطح جنجال می‌تواند در مسیر بهبود توجه به ارزش‌ها و اخلاقیات نقش مهمی داشته باشد. این مساله سبب گردیده است تا در پژوهش حاضر مدیریت جنجال نقش مهمی در بهبود جو اخلاقی در ورزش هندبال داشته باشد. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود تا باتوجه به کدهای شناسایی شده از مدیریت

(۲۰۰۴). تحقیق حاضر با هدف بررسی نقش مدیریت جنجال بر جو اخلاقی در ورزش هندبال طراحی و اجرا گردد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که مدیریت جنجال تاثیر معناداری بر میزان جو اخلاقی در ورزش هندبال دارد. به عبارتی بهبود جو اخلاقی در ورزش هندبال تحت تاثیر مدیریت جنجال قرار دارد و بدین صورت تحت شعاع قرار می‌گیرد. جایمی و همکاران (۲۰۱۸) مشخص نمودند که شکل‌گیری جنجال باعث بروز آسیب‌های جدی شده است که با توجه به اهمیت این آسیب‌ها می‌بایستی به کارکردهای منفی جنجال در حوزه‌های اجتماعی و فردی توجه ویژه داشت. مدیریت جنجال یکی از عوامل ایجادکننده بی‌نظمی در ورزش می‌باشد که این بی‌نظمی خود نقش مهمی در جهت هرج و مرج در ورزش دارد. به عبارتی مدیریت جنجال یکی از مسائل مهم در جهت برگزاری مسابقات ورزشی می‌بایستی باشد. بدون شک مدیریت جنجال در تمامی ارکان ورزش می‌بایستی اجرایی گردد (گسلر، ۲۰۲۱) چرا که کنترل تمامی بخش‌های آن می‌تواند باعث ایجاد نظم و انضباط فردی و گروهی در ورزش به خصوص ورزش هندبال گردد.

میلر و همکاران (۲۰۱۴) مشخص نمودند که مشکلات مربوط به جنجال می‌تواند در بروز رفتارهای پرخاشگرانه در میان ورزشکاران دانشجو نیز تاثیرگذار باشد. همچنین فرمونت (۲۰۱۹) مشخص نمود که آسیب‌های ناشی از پدیده جنجال نشان می‌دهد که کنترل آن می‌تواند فواید روانشناختی، رفتاری و محیطی را ایجاد کند و در بهبود جنبه‌های فردی و گروهی تاثیر بسزایی را داشته باشد. بدون شک ضمن تحت تاثیر قرار دادن جنبه‌های محیطی باعث می‌گردد تا روند مطلوب در محیط‌های ورزشی جهت ارتقا اخلاق ایجاد گردد. به عبارتی مدیریت جنجال ضمن کاهش محرک‌های منفی محیطی باعث می‌گردد تا جوی اخلاقی مناسبی در حوزه ورزش شکل گیرد. این مساله باعث شده است تا در تحقیق حاضر مدیریت جنجال سبب افزایش میزان جو اخلاقی در ورزش هندبال گردد.

در تدوین استراتژی نکات اخلاقی و راه‌های پیشگیری از آن را توسط کلاس‌های آموزشی کاربردی و توسعه مؤثر نیروی انسانی در نظر بگیرد. در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی از جمله عدم امکان مقایسه متغیرهای پژوهش در سایر رشته‌های ورزشی و همچنین عدم امکان بررسی متغیرها در ورزشکاران حاضر در سطوح مختلف ورزش هندبال؛ وجود داشت.

جنجال، مدیران هیئت‌های استان و فدراسیون هندبال در صدد شناسایی زیربنایی مشکلات استانی برآیند. همچنین پیشنهاد می‌شود تا مدیران بخش‌های مختلف هندبال، عوامل اثر گذار بر جنجال و مدیریت جنجال را شناسایی و دسته‌بندی نمایند، و در صدد رفع آن برآیند. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود تا مدیران و مربیان هندبال، مشکلات مناطق خود را اولویت‌بندی نمایند و براساس اولویت‌ها، از مسئولین بالادستی مساعدت بگیرند. همچنین پیشنهاد می‌شود تا فدراسیون هندبال

منابع

1. Abrams, M. (2010). *Anger management in sport: Understanding and controlling violence in athletes*. Human Kinetics.
2. Andam R., salimi M. (2017). Study of factors affecting fan behavioral abnormalities in Iranian handball super league competitions. Sport Management and Development, 6(1), 175-188. In Persian
3. Coale, R., & Simon, M. (2020). Ethical coaching behaviours in college athletics: impact on student-athletes. *Journal of Qualitative Research in Sports Studies*, 14(1), 85-98.
4. Dokanehee F., Abdolahi M. (2013). The Study of the Degree of Athletes' Aggression in Individual and Group Fields in Championship Matches in Institutions of the Country. *Educational Administration Research*, 4(15), 91-100. In Persian
5. Farhadi, Z. (2014). A Study of Ethical Values in Psychological Theories, International Conference on Humanities and Behavioral Studies, Tehran. (In Persian).
6. Flood, M., & Dyson, S. (2007). Sport, athletes, and violence against women. *Australian Research Centre in Sex, Health and Society, La Trobe University, republished in NTV Journal*, 4(3), 37-46.
7. Fournier, C., Parent, S., & Paradis, H. (2021). The relationship between psychological violence by coaches and conformity of young athletes to the sport ethic norms. *European Journal for Sport and Society*, 1-19.
8. Frémont, P. (2019). Management of a sports-related concussion. *Canadian Family Physician*, 65 (3), 200.
9. Gesler, A. L. (2021). Domestic Violence in the World of Athletics.
10. Guivernau, M., & Duda, J. L. (2002). Moral atmosphere and athletic aggressive tendencies in young soccer

- players. *Journal of Moral Education*, 31(1), 67-85.
11. Habib, M. B., Waris, S., & Afzal, S. (2020). Personality traits predict in sports performance among University Athletes. *The Spark A Hec Recognized Journal*, 4, 149-159.
  12. Jaime, M. C. D., McCauley, H. L., Tancredi, D. J., Decker, M. R., Silverman, J. G., O'Connor, B., & Miller, E. (2018). Implementing a coach-delivered dating violence prevention program with high school athletes. *Prevention science*, 19(8), 1113-1122.
  13. Karkazis, K., & Fishman, J. R. (2017). Tracking US professional athletes: The ethics of biometric technologies. *The American Journal of Bioethics*, 17(1), 45-60.
  14. Korhonen, A. (2021). Ethical Leadership in Everyday Sports Coaching (Master's thesis, Itä-Suomen yliopisto).
  15. Lorenz, K. (2005). *On aggression*. Routledge.
  16. Miller, E., Das, M., Tancredi, D. J., McCauley, H. L., Virata, M. C. D., Nettiksimmons, J., ... & Verma, R. (2014). Evaluation of a gender-based violence prevention program for student athletes in Mumbai, India. *Journal of interpersonal violence*, 29(4), 758-778.
  17. Mohammadzadeh Afkhami, Y; Najafzadeh, M. R; Barghi Moghaddam, j; & Janani, H. (2021). Studying the Factors Affecting the Ethics Improvement of Iranian Professional Football Athletes. *Sport Psychology Studies*, 9(34), 45-60. . (In Persian).
  18. Ohlert, J., Vertommen, T., Rulofs, B., Rau, T., & Allroggen, M. (2020). Elite athletes' experiences of interpersonal violence in organized sport in Germany, the Netherlands, and Belgium. *European journal of sport science*, 1-10.
  19. Parent, S., & Fortier, K. (2018). Comprehensive overview of the problem of violence against athletes in sport. *Journal of Sport and Social Issues*, 42(4), 227-246.
  20. Parent, S., Fortier, K., Vaillancourt-Morel, M. P., Lessard, G., Goulet, C., Demers, G., ... & Hartill, M. (2019). Development and initial factor validation of the Violence Toward Athletes Questionnaire (VTAQ) in a sample of young athletes. *Loisir et Société/Society and Leisure*, 42(3), 471-486.
  21. Parviz Ram, A., Vazhbakht, M. (2018). Investigating Aggression among Martial Arts Athletes in Lahijan, The Second National Conference on Achievements in Sports Science and Health, Ahvaz, Ahvaz
  22. Reid, C., Stewart, E., & Thorne, G. (2004). Multidisciplinary sport science teams in elite sport: comprehensive servicing or conflict and confusion?. *The Sport Psychologist*, 18(2), 204-217.
  23. Shaw, S. (2019). The chaos of inclusion? Examining anti-homophobia policy development in New Zealand

- sport. *Sport Management Review*, 22(2), 247-262.
24. Singh, M., Singh, D., & Sharma, D. (2021). Comparative Analysis Of Aggression Between Handball And Basketball Players Of Himachal Pradesh University. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*, 7(7), 6356-6361.
25. Spencer-Cavaliere, N., Kingsley, B. C., & Gotwals, J. K. (2017). Ethic of care and the competitive Ultimate Frisbee playing experiences of young women. *Leisure Studies*, 36(3), 329-340.
26. Yaryaghli, B., Golmohammad Nezhad, G., & Fazli, M. (2019). The Relationship between Ethical Atmosphere, Perceived Organizational Justice, and Job Conflict with the Mediating Role of Teachers' Professional Ethics, School Management, 7 (3), 251-235. (In Persian).

نسخه پیش از انتشار